



СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Управління Служби безпеки України в Сумській області

Слідчий відділ

40030, м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 32, тел. (0542) 77-01-18, факс (0542) 68-75-10

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення

м. Суми

«17» червня 2022 року

Слідчий слідчого відділу Управління Служби безпеки України в Сумській області старший лейтенант юстиції Шевченко Ольга Олегівна, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 2202220000000029 від 17.05.2022, за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 40, 276, 277, 278 КПК України,

П О В І Д О М И В:

Сереброву Івану Юрійовичу, 23 грудня 1988 року народження, місце народження: с. Мулино Нижньгородської області (до 1990 р. Горьківська область) Російської Федерації (СРСР від 1922 до 1991 року), громадянину Російської Федерації, військовослужбовцю 47 танкової дивізії 1 танкової армії Західного військового округу Збройних Сил Російської Федерації, який проживає за адресою: вул. Праці, 11, кв. 10, м. Тарко-Сале Ямало-Ненецького автономного округу Російської Федерації

про те, що він підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України.

ДОСУДОВИМ РОЗСЛІДУВАННЯМ ВСТАНОВЛЕНО НАСТУПНЕ:

24.10.1945 набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26.06.1945, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (далі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09.12.1981 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21.12.1965, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24.10.1970, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16.12.1970, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14.12.1974, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у ст. ст. 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14.12.1974 № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;
- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розд. V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пп. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994 РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність, суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 (ратифікований РФ 22.04.2004), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, та, зокрема Житомирської, Київської, Миколаївської, Чернігівської, Сумської, Харківської, Херсонської, Запорізької, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет

України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Представниками влади і збройних сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), всупереч міжнародному правопорядку, нехтуючи державним суверенітетом України, з 20.02.2014 розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

В результаті указаних протиправних дій РФ було тимчасово окуповано АР Крим, м. Севастополь, частини Донецької і Луганської областей України, де створені окупаційні адміністрації РФ.

З огляду на викладене, з 20.02.2014 між державами РФ та Україна триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

Окупація указаних територій не принесла бажаних результатів, а тому представниками влади і ЗС РФ вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із застосуванням збройних сил та інших військових формувань РФ.

24.02.2022 року 05.00 годині Президент РФ оголосив своє рішення про початок спеціальної військової операції в Україні та ЗС РФ здійснено пуски крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам Збройних Сил України (далі – ЗС України) та цивільним об'єктам, а також підрозділами Збройних сил та інших військових формувань РФ здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період з 24.02.2022 та до цього часу підрозділи Збройних сил та інших військових формувань РФ здійснюють спроби окупації українських міст, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими і ракетними ударами, та застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння.

Також, до широкомасштабного вторгнення на територію України з метою її окупації залучені військовослужбовці військ Національної гвардії Російської Федерації, Збройних Сил Російської Федерації, та інших військових формувань РФ.

Так, громадянин Російської Федерації Серебров Іван Юрійович, будучи військовослужбовцем одного з підрозділів 3 мотострілецькій дивізії 20 армії Західного військового округу Збройних Сил Російської Федерації вчинив злочин проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку за наступних обставин.

Одразу після оголошення 24.02.2022 Президентом РФ про початок «спеціальної військової операції», російські війська перетнули російсько-український кордон та пішли у наступ на території Сумської області. Близько 03.00 год. того ж дня на околицях м. Суми почались бої з військовослужбовцями ЗС РФ.

З 25.02.2022 розпочалися обстріли військовослужбовцями ЗС РФ цивільних об'єктів та цивільного населення на території Сумської області.

У подальшому значна кількість військовослужбовців ЗС РФ у складі визначених підрозділів ЗС РФ пересувалися територією Сумської області як в напрямку м. Київ, так і в зворотному – у бік російсько-українського кордону.

Одночасно з веденням бойових дій на території Сумської області, здійсненням обстрілів населених пунктів, у тому числі з ракетно-артилерійського озброєння та із застосуванням авіації, військовослужбовці ЗС РФ з метою забезпечення можливості безперешкодного пересування територією Сумської області здійснювали блокування чи тимчасове захоплення ряду населених пунктів, облаштування на автомобільних шляхах області блокпостів для здійснення заходів щодо контролю доступу осіб на обумовлену ділянку території та ймовірну оборону від наступу військовослужбовців Збройних Сил України.

Зокрема, 02.03.2022 у с. Біловодське Роменського району Сумської області військовослужбовці ЗС РФ захопили елеватор, де зібрали велику кількість військової техніки, пограбували крамницю і два фермерські господарства поряд. Також військовослужбовці ЗС РФ облаштували навколо місця своєї тимчасової дислокації блокпости, один з яких розташували на автомобільному шляху регіонального значення Р-60 «Кролевець-Конотоп-Ромни-Пирятин» в районі селища Біловодське Роменського району Сумської області України (орієнтовні GPS-координати: 50.645028, 33.476889).

04.04.2022 військовослужбовці ЗС РФ відступили з території Роменського району Сумської області, понісши втрати.

Таким чином, з 02.03.2022 по 04.04.2022 територія Роменського району Сумської області разом із місцевим цивільним населенням і цивільним населенням, яке у вказаний проміжок часу пересувалось територією зазначеного району, була підконтрольною військовослужбовцям ЗС РФ.

02.03.2022, приблизно о 14.00 годині, більш точний час під час досудового розслідування встановити не виявилось за можливе, військовослужбовець одного з підрозділів 47 танкової дивізії 1 танкової армії Західного військового округу ЗС РФ Серебров І.Ю., перебуваючи на блокпосту, облаштованому на автомобільному шляху регіонального значення – Р 60 «Кролевець-Конотоп-Ромни-Пирятин», що в районі селища Біловодське Роменського району Сумської області України, який на той час перебував під контролем супротивної сторони, тобто військовослужбовців ЗС РФ, беручи участь у бойових діях, зокрема, здійсненні заходів щодо контролю доступу осіб на обумовлену ділянку території Роменського району Сумської області та ймовірну оборону від наступу військовослужбовців ЗС України, усвідомлюючи обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, у порушення ст. 33 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12.08.1949 про

захист жертв війни» від 03.07.1954 та в подальшому підтвердженої зобов'язаннями за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України, згідно ст. 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991, а також яка, відповідно до вимог ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 6 та ч. 1, ч. 2 ст. 2 зазначеної Конвенції, застосовується з самого початку будь-якого конфлікту або окупації та до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни та до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив, у якій, серед іншого, прямо забороняється пограбування осіб, які перебувають під її захистом, діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, керуючись мотивами та метою незаконного збагачення за рахунок майна інших осіб та здійснення безперешкодного приватного спілкування, діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту, за попередньою змовою групою осіб разом з іншими військовослужбовцями ЗС РФ – Судаковим О.В. і Смірновим К.С., зупинив автомобіль «Тойота», марку та реєстраційний номер якого під час досудового розслідування встановити не виявилось за можливе, під керуванням невстановленої під час досудового розслідування особи, в якому знаходився громадянин України – потерпілий Шнітке Юрій Вольдемарович, 21.11.1961 року народження, який відповідно до ч. 1 ст. 4 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, є особою, що перебуває під захистом цієї Конвенції, як такий, що в будь-який момент та за будь-яких обставин опинився, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянином якої він не є, та який рухався з с. Андріяшівка Роменського району Сумської області в бік м. Суми, через зазначений блокпост.

Після зупинки вказаного автомобіля, військовослужбовець ЗС РФ Судаков О.В., діючи умисно, з вказаних мотивів та мети, за попередньою змовою з Серебровим І.Ю. та Смірновим К.С., погрожуючи водію та потерпілому застосуванням наявної при них вогнепальної стрілецької зброї, змусив останніх вийти з автомобіля, після чого також висловив на адресу потерпілого Шнітке Ю.В. не виправданий воєнною необхідністю наказ про передачу його особистого мобільного телефону.

У той же час, військовослужбовець ЗС РФ Серебров І.Ю., діючи умисно, з тих же мотивів та мети, що і інші співучасники, за попередньою змовою з іншими військовослужбовцями ЗС РФ Судаковим О.В. та Смірновим К.С., перебуваючи поряд із потерпілим Шнітке Ю.В. у військовій формі ЗС РФ, відкрито демонстрував останньому свою вогнепальну стрілецьку зброю, погрожуючи водію та потерпілому застосуванням наявної при ньому вогнепальної стрілецької зброї у разі не виконання наказу про передачу мобільного телефону.

Побоюючись фізичної розправи з боку військовослужбовців ЗС РФ Сереброва Ю.І., Судакова О.В. та Смірнова К.С., потерпілий Шнітке Ю.В. був змушений підкоритися і передати військовослужбовцю ЗС РФ Судакову О.В. належний йому мобільний телефон марки «Samsung» моделі «M526B/DS» з встановленою в ньому SIM-карткою з № +380503072025, вартістю, згідно з висновку судової товарознавчої експертизи, 10 594 гривень, який він мав при собі, лише після чого їм було дозволено продовжити рухатись на автомобілі далі.

Злочинні дії військовослужбовця ЗС РФ Сереброва Ю.О. поєднані єдиним умислом із діями військовослужбовців ЗС РФ Судакова О.В. та Смірнова К.С., спрямованими на заволодіння особистим майном потерпілого Шнітке Ю.В., що не було виправдано військовою необхідністю.

За викладених вище обставин, Серебров Ю.І. обґрунтовано підозрюється в іншому порушенні законів і звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Слідчий слідчого відділу
Управління Служби Безпеки України
в Сумській області
старший лейтенант юстиції



Ольга ШЕВЧЕНКО

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор відділу процесуального керівництва
у кримінальних провадженнях слідчих
територіального управління Державного
бюро розслідувань
Сумської обласної прокуратури



Михайло СЕВЕРИН